

Inhabilitet

Juridisk afdeling i Aalborg, Aarhus og Viborg stifter har udarbejdet denne vejledning, der kort beskriver, hvad inhabilitet er, og hvordan det kan opstå.

Visse steder er der indsat henvisninger (links) til lovgivningen med angivelse af, hvilken bestemmelse (§) i loven, der er relevant. Af hensyn til læsevenligheden, er henvisningerne ikke angivet med andet end paragrafnummer.

Til slut i dokumentet er der en oversigt over det fulde regelsæt, der er henvist til.

1. Regler om inhabilitet ([§§ 3-6 Forvaltningsloven](#))

Formålet med inhabilitetsreglerne er at sikre, at

- den enkelte sag behandles korrekt, og
- der ikke skabes mistillid til den offentlige forvaltning.

Der bør dog ikke i et unødigt omfang lægges hindringer i vejen for, at menighedsrådsmedlemmer kan deltage i sagsbehandlingen i menighedsrådet.

For at være inhabil skal der være omstændigheder, der ud fra en generel vurdering kan skabe tvivl om medlemmets upartiskhed.

1.1 Særlig personlig eller økonomisk interesse i en sag ([§ 3, stk. 1, nr. 1](#))

Medlemmet er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis medlemmet selv, medlemmets ægtefælle eller andre nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald.

Provstiudvalget og menighedsrådet vurderer, om der er en væsentlig, uvedkommende interesse, og det derfor kan frygtes, at medlemmets stillingtagen til sagen vil være påvirket heraf. Medlemmet vil i sådan et tilfælde være inhabil.

1.2 Medlem af foreninger m.v. ([§ 3, stk. 1, nr. 3](#))

Medlemmet er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis medlemmet deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald.

Provstiudvalgs- og menighedsrådsmedlemmer, som er medlemmer af bestyrelsen for et selskab eller en forening eller anden privat juridisk person, vil derfor være inhabile ved menighedsrådets behandling af en sag, hvis foreningen er part eller har en særlig interesse i sagens udfald.

Når menighedsrådsmedlemmet er udpeget af menighedsrådet med henblik på at varetage menighedsrådets interesser i foreningen, fonden eller lignende er der typisk ikke fare for, at afgørelsen vil blive påvirket af uvedkommende hensyn.

Menighedsrådsmedlemmer arbejder ofte sideløbende med menighedsrådsarbejdet i foreninger eller frivillige organisationer, der ansøger om støtte ved menighedsrådene. Dette betyder ikke, at medlemmet er inhabil i forhold til menighedsrådets behandling af foreningen eller organisationens ansøgninger, med mindre det følger af sagens karakter eller den pågældendes tilknytning til organisationen, at dette i sig selv er egnet til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

1.3 Øvrige omstændigheder ([§ 3, stk. 1, nr. 5](#))

Medlemmet er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

2. Provstiudvalget ([§ 2 Bkg. om provstiudvalgets virksomhed](#))

2.1 Altid inhabil ([§ 2, stk. 1](#))

For provstiudvalgsmedlemmer, der også er menighedsrådsmedlemmer, er der principielt risiko for interessekonflikter, når provstiudvalget skal træffe afgørelse eller afgive erklæring i sager, der vedrører det menighedsråd, som den pågældende er medlem af.

For at undgå risikoen for interessekonflikter må et provstiudvalgsmedlem ikke deltage i udvalgets forhandling og afstemning i sager, der vedrører det sogn, hvor provstiudvalgsmedlemmet er medlem af menighedsrådet. F.eks. kan provsten således ikke deltage i afgørelsen om et sognegårdsbyggeri i hans/hendes sogn. En præsterepræsentant kan heller ikke deltage ved provstiudvalgets ansættelse af en provst, når provsten skal ansættes i det sogn, hvor præsterepræsentanten ligeledes er ansat.

Medlemmet har dog ret til at udtale sig i sagen.

2.2 Konkret vurdering ([§ 2, stk. 2](#))

Provstiudvalget træffer beslutning om, hvorvidt et medlem i øvrigt har en sådan interesse i en sag, at medlemmet er afskåret fra at deltage i udvalgets forhandling og afstemning om sagen.

Spørgsmålet om et medlems inhabilitet skal afklares, inden behandlingen af sagen påbegyndes.

Under forhandlingen og afstemningen i de nævnte sager skal den inhabile forlade mødelokalet.

Medlemmet er ikke udelukket fra at deltage i forhandling og afstemning om sin inhabilitet.

Et medlem skal altid underrette udvalget, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om medlemmets habilitet. Medlemmet skal ikke selv udøve noget skøn over interessens vægt, men overlade dette til udvalget.

Provstiudvalgets afgørelse om inhabilitet kan indbringes for stiftsøvrigheden.

3. Menighedsrådet ([§§ 26-28 Menighedsrådsloven](#))

3.1 Altid inhabil ([§ 27](#))

Præster kan ikke deltage i

- forhandling og afstemning i sager, der vedrører præsteboliger eller en anden præst i pastoratet.
- afstemningen i sager, der er omfattet af bestemmelsen i § 38.
- afstemningen i sager, der vedrører opførelse af kirker og nedbrydning eller lukning af kirker eller at tage en kirke delvis ud af brug.

- menighedsrådets afstemning om indstilling i sager om sogneinddeling, herunder oprettelse af nye sogne, og pastoratsinddelingen.

Repræsentanten for kirkefunktionærerne kan ikke deltage i forhandling i sager om ansættelse af kirkefunktionærer og i sager, der angår andre funktionærer ved kirken og kirkegården.

3.2 Konkret vurdering (§ 26)

Menighedsrådet beslutter, om et medlem har en sådan interesse i en sag, at medlemmet er udelukket fra at deltage i menighedsrådets forhandling og afstemning om sagen.

Spørgsmålet om et medlems inhabilitet skal afklares, inden behandlingen af sagen påbegyndes.

Under forhandlingen og afstemningen i de nævnte sager skal den inhabile forlade mødelokalet.

Medlemmet er ikke udelukket fra at deltage i forhandling og afstemning om sin inhabilitet.

Et medlem skal altid underrette rådet, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om medlemmets habilitet. Medlemmet skal ikke selv udøve noget skøn over interessens vægt, men overlade dette til rådet.

Menighedsrådets afgørelse om inhabilitet kan indbringes for biskoppen.

4. Hvis du vil vide mere

Liste over lovgivning, der er henvist til;

[Forvaltningsloven](#)

[Menighedsrådsloven](#)

[Bekendtgørelse om provstiudvalgenes virksomhed](#)

5. Hjælp og vejledning

Har menighedsrådet eller provstiudvalget brug for hjælp og vejledning, er der mulighed for at kontakte det lokale stift:

Aalborg Stift
Thulebakken 1
9000 Aalborg
Telefon: 98 18 80 88
E-mail: kmaal@km.dk

Aarhus Stift
Dalgas Avenue 46
8000 Aarhus C
Telefon: 86 14 51 00
E-mail: kmaar@km.dk

Viborg Stift
Domkirkestræde 1
8800 Viborg
Telefon: 86 62 09 11
E-mail: kmvib@km.dk